

Visie op digitalisering in de mondzorg

2 september 2022

Voorwoord

De KNMT staat voor het recht van iedere Nederlander op een goede mondgezondheid. Digitalisering binnen de mondzorg speelt hierin een grote rol. De vele (technologische) ontwikkelingen staan niet stil en kunnen grote toegevoegde waarde hebben voor patiënt én mondzorgverlener. In dit visiedocument, dat is opgesteld samen met mondzorgverleners, leest u onze visie rondom digitalisering voor 2025.

Ontwikkelingen rondom digitalisering volgen zich in rap tempo op. De overheid pakt regie op gegevensuitwisseling, de patiënt gedraagt zich steeds meer als consument, disruptieve technologieën bieden kansen, maar vormen soms ook een bedreiging, en de mondzorg heeft baat bij een goede samenwerking met andere zorgverleners, zoals huisartsen en instellingen voor ouderenzorg. Tegelijkertijd speelt de mondzorgverlener een cruciale, en verbindende, rol in de zorg van burgers (en patiënten). Een belangrijke vraag is hoe digitalisering deze belangrijke rol van de mondzorgverlener verder kan ondersteunen.

Om alle digitale ontwikkelingen ten dienste te stellen aan de mondzorgverlener en patiënt, vinden wij, de KNMT, het belangrijk om samen met de mondzorg een stip aan de horizon te plaatsen waar wij in 2025 willen staan rondom het onderwerp digitalisering.

Met dit visiedocument maken wij concreet hoe digitalisering in de (nabije) toekomst de mondzorgverlener en patiënt helpt. Hiermee willen wij het volgende bereiken:

1. Mondzorgverleners helpen met digitalisering door in gezamenlijkheid toe te werken naar de stip aan de horizon.
2. Meer regie nemen en voorbereid zijn op digitale ontwikkelingen die kansen bieden of bedreigingen vormen voor de mondzorg.
3. Bijdragen aan het 'ontschotten' van de gezondheidszorg door duidelijk te communiceren waar wij voor staan richting andere sectoren, softwareleveranciers, zorgverzekeraars, het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Nederlandse Zorgautoriteit.

Dit visiedocument is opgesteld op basis van een aantal interactieve werksessies met diverse mondzorgverleners (zie volgende pagina voor meer informatie over de totstandkoming). In een separaat document is de digitale strategie uitgewerkt hoe de digitale visie gerealiseerd kan worden.

Totstandkoming visiedocument

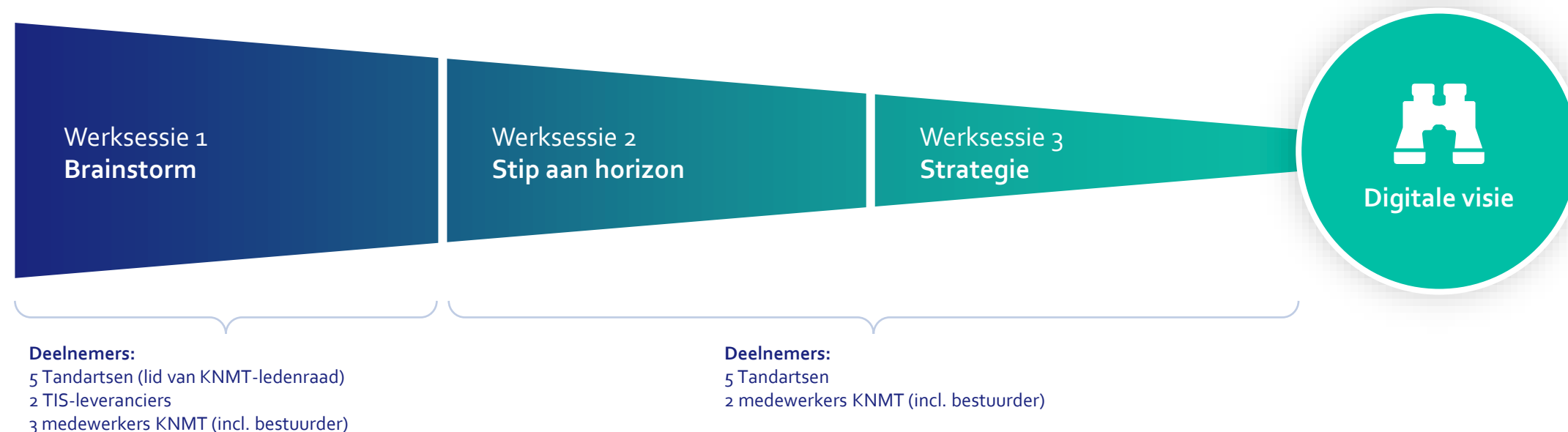
Dit visiedocument is tot stand gekomen samen met mondzorgverleners en de KNMT. Door middel van interactieve werksessies zijn belangrijke ontwikkelingen geïventariseerd, is de stip aan de horizon bepaald en zijn versnellers, remmers en bedreigingen geïdentificeerd. Zie figuur 1 voor een overzicht.

In werksessie 1 (fysieke bijeenkomst) zijn digitale ontwikkelingen binnen de mondzorg geïventariseerd, besproken en geprioriteerd. Deze ontwikkelingen zijn ingebracht in werksessie 2.

In werksessie 2* (digitaal) is per ontwikkeling een stip aan de horizon bepaald voor 2025. In de laatste werksessie* (digitaal) zijn versnellers, remmers en bedreigingen besproken die invloed hebben op het realiseren van de digitale visie (digitale strategie). De digitale strategie is uitgewerkt in een separaat (intern) document en opgeleverd aan de KNMT.

De werksessies zijn begeleid door BDO. Samen met de KNMT heeft BDO de digitale visie en strategie uitgewerkt.

* Werksessies 2 en 3 waren met een andere groep deelnemers dan werksessie 1, behalve de twee KNMT-medewerkers (inclusief bestuurder).

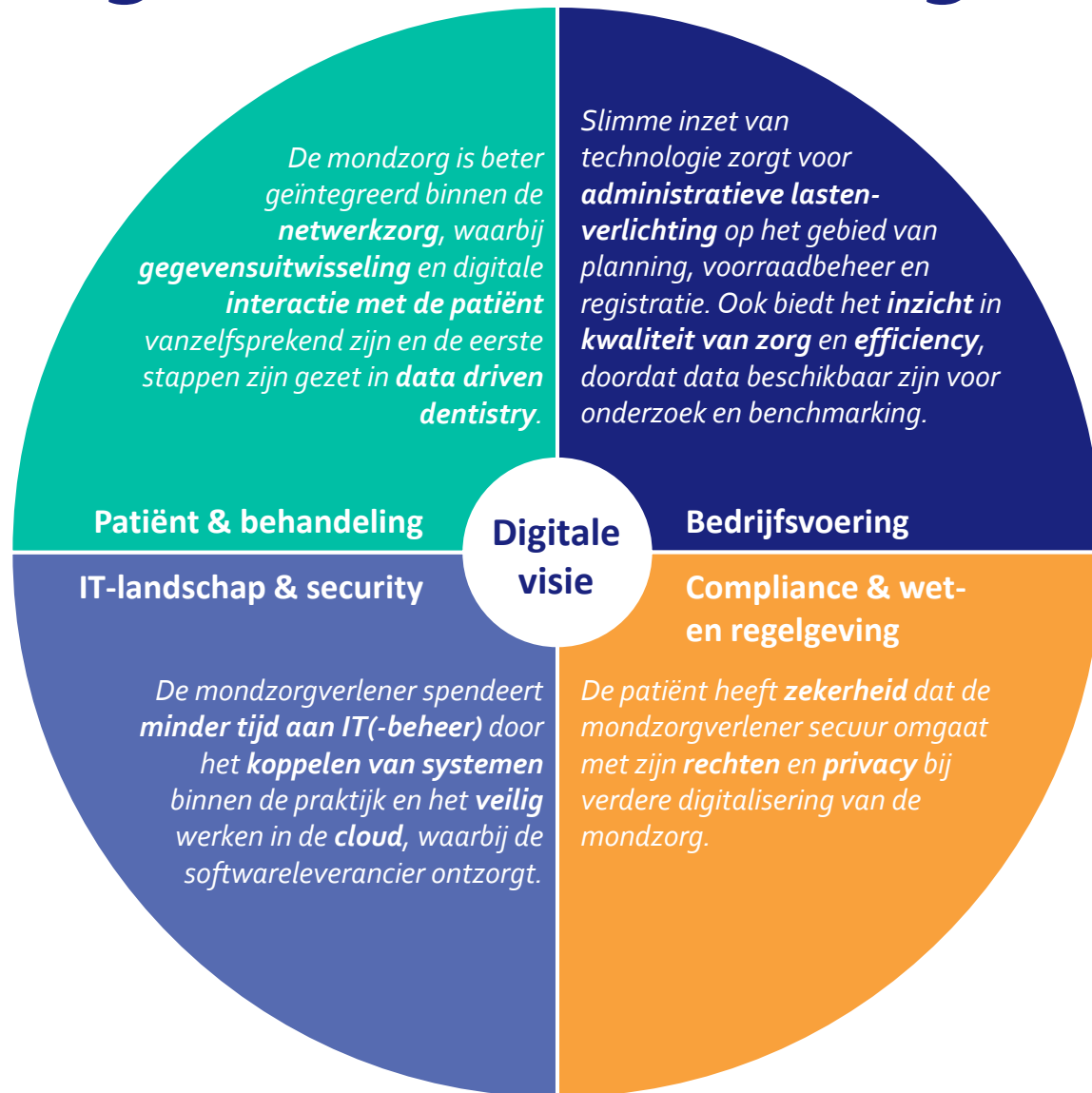

Figuur 1. Schematische weergave van de totstandkoming van dit visiedocument op digitalisering in de mondzorg.

A large, light blue graphic on the left side of the slide, consisting of two overlapping, elongated, arrow-like shapes pointing towards the right. The top shape is slightly offset to the right of the bottom shape, creating a sense of depth and movement.

Digitale ontwikkelingen en visie

Digitale ontwikkelingen mondzorg

De belangrijkste digitale ontwikkelingen binnen de mondzorg zijn ingedeeld aan de hand van vier thema's.¹ Per thema is een visie opgesteld (zie volgende pagina's), waarin deze digitale ontwikkelingen in de mondzorg verwerkt zijn. Zie figuur 2 voor een overzicht van de visie op ieder thema.

- 1. Patiënt & behandeling:** ontwikkelingen die de (primaire) zorg/behandeling van de patiënt raken
- 2. Bedrijfsvoering:** ontwikkelingen die bedrijfsvoering en processen raken (niet gerelateerd aan directe zorg van patiënt)
- 3. IT-landschap & security:** ontwikkelingen rondom hard- en software en beveiliging van systemen
- 4. Compliance & wet- en regelgeving:** ontwikkelingen rondom wet- en regelgeving en beleid die van toepassing zijn

¹ BDO's digitale strategiewiel

Visie patiënt & behandeling

De mondzorg is beter geïntegreerd binnen de **netwerkgzorg**, waarbij **gegevensuitwisseling** en digitale **interactie met de patiënt** vanzelfsprekend zijn en de eerste stappen zijn gezet in **data driven dentistry**.

In 2025 zijn de schotten tussen de zorgsectoren minder prominent aanwezig (meer netwerkgzorg) en is goede gegevensuitwisseling, onder regie van de patiënt, mogelijk. Disruptieve technologieën en geïntegreerde apps bij patiënten en mondzorgverleners versnellen de eerste stappen richting data driven dentistry.

Het werk van de mondzorgverlener wordt makkelijker gemaakt door goede **gegevensuitwisseling tussen zorgprofessionals**, zowel binnen de mondzorg als met andere sectoren (bijvoorbeeld huisartsen of instellingen voor ouderen). Dit betekent makkelijk digitaal verwijzen (met terugkoppeling naar de verwijzer), digitaal intercollegiaal overleg plegen (chatfunctie), gegevensuitwisseling bij spoedgevallen, communicatie met het tandtechnisch laboratorium en goede dossieroverdracht bij verhuizing van de patiënt, omdat de mondzorgverlener beschikt over de relevante (gestandaardiseerde) gegevens van de patiënt. De patiënt is in regie over de gegevensuitwisseling en bepaalt dus wat met wie uitgewisseld mag worden. Ook **medicatieveiligheid** heeft baat bij goede gegevensuitwisseling. Zo heeft de mondzorgverlener de beschikking over een actueel medicatieoverzicht, inclusief context informatie, van de patiënt. Zo weet de mondzorgverlener waarom bepaalde medicatie is voorgeschreven en welke toedieningsvorm dit betreft. Het elektronisch patiëntdossier geeft automatisch een melding wanneer medicatieconflicten kunnen ontstaan.

Doordat **gegevensuitwisseling met de patiënt** mogelijk is, wordt digitale interactie onderdeel van de behandeling. De patiënt heeft een (integraal) overzicht van zijn gezondheidsgegevens middels een Persoonlijke GezondheidsOmgeving (PGO) en/of patiëntportaal.

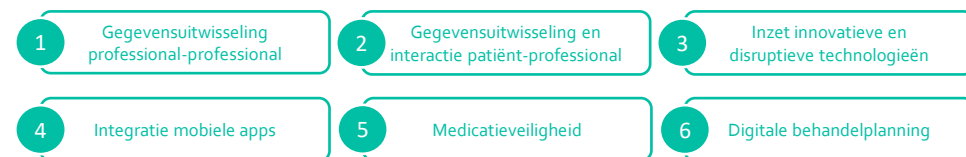
In een PGO verzamelt de patiënt zijn gezondheidsgegevens vanuit zijn dossier verschillende zorgverleners (huisarts, ziekenhuis, ggz, etc). Deze kan hij delen met zijn mondzorgverlener als hij dat wilt. De patiënt kan beeldbellen (e-consult), krijgt digitale ondersteuning bij zelfhulp en deelt zijn subjectieve data met de mondzorgverlener. Via een koppeling met het tandartsinformatiesysteem (TIS) worden deze gegevens toegevoegd aan het medisch dossier van de patiënt, zodat deze altijd actueel is.

De interactie tussen mondzorgverlener en patiënt wordt geholpen door **integratie van mobiele apps** met de mondzorgpraktijk. Met één mondzorgapp kan de patiënt alles regelen rondom zijn mondzorgbehandeling, zoals het inplannen van afspraken, extra informatie en ondersteuning rondom diagnose en zelfzorg, inzicht in declaraties en de mogelijkheid om zich voor te bereiden op een afspraak. Ook is er integratie met wearables om bijvoorbeeld het poetsgedrag te verbeteren. Relevante informatie wordt direct geregistreerd in het medisch dossier van de patiënt, omdat de mondzorgapp gekoppeld is aan het (data)platform van de mondzorgpraktijk.

De mondzorgverlener past **innovatieve en disruptieve technologieën** toe in de zijn praktijk. Hiermee worden de eerste stappen gezet in **data driven dentistry**: het vertalen van data naar informatie en inzichten ter ondersteuning van de behandeling. Denk hierbij aan de inzet van artificiële intelligentie op beelden voor het stellen van een diagnose (beslisondersteuning) en gesproken verslaglegging automatisch registreren in het medisch dossier (*speech-to-text*-functionaliteit). Op basis van vastgestelde patiëntrisico's wordt advies gegeven over preventie, *recall* of een medisch alert. In 2025 is ook het concept **data driven dentistry** verder uitgewerkt en is er een stip aan de horizon geplaatst voor 2035, zodat onderzocht kan worden welke ontwikkelingen (en applicaties) bijdragen aan **data driven dentistry** en dus geïmplementeerd moeten worden in de periode 2025 – 2035.

Mede dankzij innovatieve technologieën is **digitale behandelplanning** mogelijk. Dit betekent dat voorafgaand aan de behandeling de uitkomsten visueel duidelijk zijn voor de patiënt middels simulaties. Dit digitale behandelplan maakt onderdeel uit van het medisch dossier. Daarom is het belangrijk dat deze gegevens niet enkel bij de leverancier staan, maar ook in het medisch dossier van de patiënt terechtkomen. Uit het digitale behandelplan volgt automatisch een voor de patiënt begrijpbaar behandelplan en is er realtime inzicht in wat wel/niet vergoed wordt door de zorgverzekeraar. Dit draagt bij aan transparantie van de zorg. Ook wordt de mondzorgverlener geholpen met een stapsgewijze planning, voorgestelde behandel tijden en begroting van de ingreep.

Belangrijkste digitale ontwikkelingen

Visie bedrijfsvoering

Slimme inzet van technologie zorgt voor **administratieve lastenverlichting** op het gebied van planning, voorraadbeheer en registratie. Ook biedt het **inzicht in kwaliteit van zorg en efficiency**, doordat data beschikbaar zijn voor onderzoek en benchmarking.

In 2025 worden data vertaald naar inzichten en wordt technologie ingezet om administratieve lasten te verlichten. De mondzorgpraktijk heeft een planningsdashboard met beschikbaarheid van personeel, kunnen patiënten zelf gaten in de planning opvullen en is materiaal altijd voorradig. De data worden gestructureerd en middels technologie geregistreerd in het medisch dossier, waarbij het beschikbaar is voor onderzoek en benchmarking om kwaliteit van zorg te verbeteren en zorgprocessen te optimaliseren.

Het **agendabeheer is dynamisch** en realtime: via een planningsdashboard is inzicht in de agenda en beschikbaarheid van het personeel. De slimme digitale agenda plant afspraken (en bijbehorende duur) in op basis van eerdere data, heeft een koppeling met de privé-agenda van de mondzorgverlener (zonder privacygevoelige informatie), plant automatisch personeel aan de hand van de geplande patiënten en plant taken (bijvoorbeeld administratie) slim in aan de randen van de dag. Ook is de bezetting van bedrijfshulpverleners en basic life support inzichtelijk in het dashboard. Patiënten krijgen een notificatie als een tijdslot beschikbaar komt. Hiermee worden (*last minute*) gaten in de planning opgevuld door patiënten zelf, zonder dat ondersteunend personeel dit telefonisch hoeft te regelen.

Door **slim voorraadbeheer** zijn er nooit materiaaltkortingen. Inzichten verkregen uit gecombineerde data rondom behandelingen en materiaal maakt het mogelijk om bestellingen automatisch en tijdig klaar te zetten. De bestellingen hoeven enkel geaccordeerd te worden, waarna het direct geplaatst wordt bij de leverancier(s). Dit voorkomt onnodige vertragingen in de behandeling vanwege ontbrekende materialen.

Administratieve lasten van de mondzorgverlener worden verder verlicht door **digitale verslaglegging** die spraakgestuurd en gestructureerd is, inclusief automatische controles. Denk bijvoorbeeld aan verlengde arm-registratie (registreren van voorbehouden handelingen, uitgevoerd door een niet-BIG-geregistreerde zorgverlener, onder toezicht van een zelfstandig bevoegde BIG-geregistreerde zorgprofessional), automatisch genereren van digitale financiële notities en declaraties op basis van afspraakgegevens en automatische controle van zorgverzekeringgegevens.

Ook zijn er afspraken gemaakt over registratie van standaard teksten/informatieblokken in het patiëntendossier en hoe omgegaan moet worden met **data voor onderzoek** (data governance). Dit bevordert het (her)gebruik van data en de terugkoppeling naar patiënten en andere (mond)zorgverleners. Ook biedt het de mogelijkheid tot het vergelijken van eigen (kwaliteits-) data en indicatoren, via een standaard uitwisselingsformaat, ten behoeve van leren en verbeteren. Op landelijk niveau kan onderzoek aanleiding geven tot het aanscherpen van richtlijnen. Hiermee wordt verder invulling gegeven aan *data driven dentistry*.

Belangrijkste digitale ontwikkelingen

- 7 Dynamisch agendabeheer & capaciteitsmanagement
- 8 Data voor onderzoek
- 9 Digitale verslaglegging
- 10 Slim voorraadbeheer

Visie IT-landschap & security

De mondzorgverlener spendeert **minder tijd aan IT(-beheer)** door het **koppelen van systemen** binnen de praktijk en het **veilig** werken in de **cloud**, waarbij de softwareleverancier ontzorgt.

In 2025 zijn de eerste stappen gezet om binnen de mondzorgpraktijk één (data)platform toe te passen waar alle systemen mee verbonden zijn. Uitwisseling van gegevens met andere mondzorgverleners kan onder andere plaatsvinden via een 'interexchangeable card': een standaard formaat voor export en import van gegevens. Systemen en databases staan goed beveiligd in de **cloud** en dus niet lokaal in de mondzorgpraktijk.

Binnen de mondzorgpraktijk zijn systemen verbonden via één (data)platform. Dit leidt tot een integrale digitale werkplek (inclusief eerdergenoemde dashboards) voor de mondzorgverlener, waarin alle informatie, berichten en notificaties samenkomen. Hiermee is bijvoorbeeld direct inzicht in (gaten in) de agenda en eventuele vertraging van behandelingen. Ook is het mogelijk om direct CAD-CAM-beelden, röntgenfoto of scans in het medisch dossier te bekijken, zonder dat beelden eerst handmatig geïmporteerd hoeven te worden.

Ook wordt één van de randvoorwaarden voor gegevensuitwisseling met andere (mond)zorgverleners ingevuld, namelijk de **technische koppeling tussen systemen**. De 'interexchangeable card' is een technische invulling van één van de mogelijke oplossingsrichtingen: via een standaard formaat kan er een export gemaakt worden van systeem A welke vervolgens geïmporteerd kan worden in systeem B (*push*-mechanisme). Dit kan als opstap dienen voor gegevensuitwisseling middels bevragingen van systemen (*pull*-mechanisme).

De systemen en databases zijn **aantoonbaar veilig**, gebruiksvriendelijk in de dagelijkse praktijk en bevinden zich in de **cloud**. Dit betekent dat de mondzorgverlener zijn systemen en dataopslag niet zelf beheert. De beveiliging wordt aantoonbaar geborgd door softwareleveranciers, bijvoorbeeld via NEN- en/of ISO-certificering. Waar mogelijk worden hier nieuwe technieken ingezet, zoals biometrische beveiliging van het medisch dossier en authenticatie van de mondzorgverlener en patiënt op een hoog niveau. De beschikbaarheid van de systemen en databases is erg hoog (conform standaarden binnen de zorg), wat vastgelegd wordt in *Service Level Agreements*.

Belangrijkste digitale ontwikkelingen

11. Systeemkoppelingen binnen praktijk en tussen aanbieders

12. Werkbare beveiliging systemen

Visie compliance & wet- en regelgeving

De patiënt heeft **zekerheid** dat de mondzorgverlener secuur omgaat met zijn **rechten** en **privacygevoelige informatie** bij verdere digitalisering van de mondzorg.

In 2025 wordt de behandelovereenkomst tussen de patiënt en mondzorgverlener digitaal ondertekend. Ook heeft de patiënt (digitaal) zeggenschap over zijn (medische) gegevens en blijft de mondzorgverlener hier zorgvuldig mee omgaan.

De **behandelovereenkomst wordt digitaal ondertekend** via de mondzorgapp van de patiënt. Het ondertekenen hiervan kan op verschillende manieren, zoals FaceID, DigiD of een digitale handtekening. De digitale ondertekening is rechtsgeldig en verschilt in juridische zin niet van een traditionele (natte) handtekening.

Digitalisering en processen op de werkvloer dragen bij aan de borging van **patiëntrechten en privacy van de patiënt**. Denk hierbij aan het goed vastleggen van toestemmingen voor inzage in het medisch dossier en gegevensuitwisseling (bijvoorbeeld door aan te sluiten op Mitz), werken conform de AVG en geldende normeringen rondom informatiebeveiliging (zoals NEN7510 of ISO27001) en het opereren binnen de wettelijke (toekomstige) kaders. Ook dient het recht op vergetelheid goed te zijn ingevuld in relatie tot de Wet op Geneeskundige Behandelovereenkomst (WGBO). Hierbij kan gedacht worden aan het scheiden van objectieve gegevens (feitelijk uitgevoerde handelingen/geleverde zorg) en subjectieve gegevens (aanvullende informatie rondom de behandeling), waarbij de objectieve gegevens bewaard kunnen worden in het kader van de bewaarplicht voor zorgverleners.

De mondzorgverlener treedt op als 'adviseur' van de patiënt hoe hij zijn gegevens op een juiste manier kan uitwisselen, zodat dit toegevoegde waarde heeft voor zijn behandeling en onderzoek. Ook is voor de mondzorgverlener duidelijkheid over eigendom van data en consequenties van dataverlies voor zowel patiënt als mondzorgverlener.

Belangrijkste digitale ontwikkelingen

13

Digitaal ondertekenen
behandelovereenkomst

14

Patiëntrechten & privacy

KNMT
Postbus 4141
3502 HC Utrecht
www.knmt.nl

BDO
www.bdo.nl

Digitale strategie om visie te realiseren

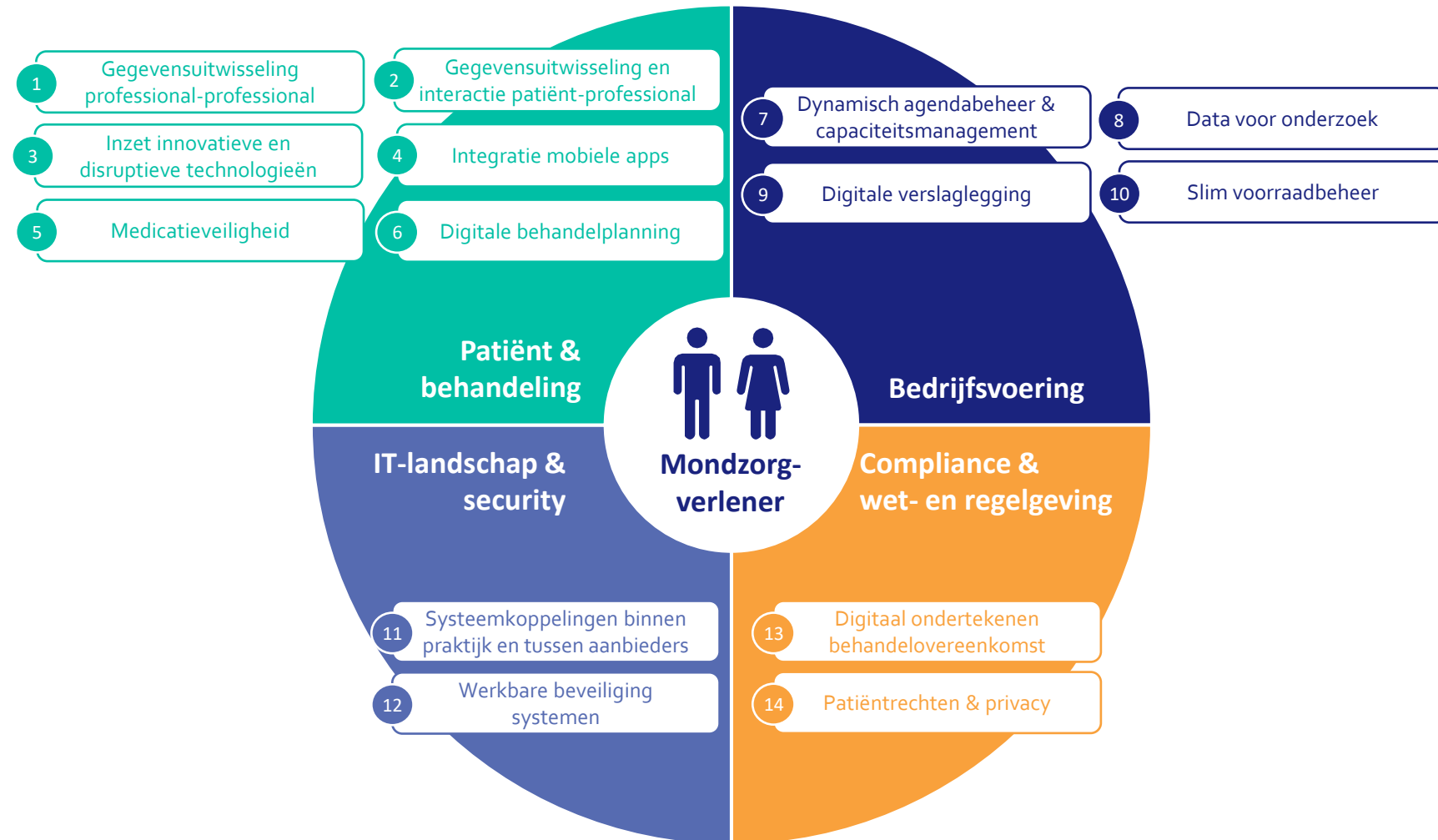
2 september 2022

Voorwoord

De KNMT staat voor het recht van iedere Nederlander op een goede mondgezondheid. Samen met mondzorgverleners is een visie op digitalisering in de mondzorg opgesteld.¹ Om deze visie te realiseren, is aanvullend een digitale strategie opgesteld.

Op vier thema's zijn de digitale ontwikkelingen in kaart gebracht en is een digitale visie ontwikkeld (stip aan de horizon van 2025). Zie figuur 1 met de belangrijkste digitale ontwikkelingen per thema.

Dit strategiedocument volgt uit het opgestelde visiedocument en is gebaseerd op interactieve sessies met diverse mondzorgverleners. In deze sessies zijn digitale ontwikkelingen geïnventariseerd, is een stip aan de horizon bepaald en zijn versnellers, remmers en bedreigingen geïdentificeerd. In dit digitale strategiedocument leest u hoe de digitale visie gerealiseerd kan worden aan de hand van deze versnellers, remmers en bedreigingen (hoofdstuk 1) en hoe de KNMT de visie kan gaan realiseren en haar leden kan helpen met digitale transformatie (hoofdstuk 2). Zo wordt gezamenlijk toegewerkt naar de stip aan de horizon van 2025 (en verder).

A large, light blue graphic on the left side of the slide, consisting of two overlapping triangles pointing towards the right, with a horizontal gap between them.

1. Versnellers, remmers & bedreigingen

Versnellers

De KNMT kan vijf belangrijke versnellers inzetten om de visie op digitalisering in de mondzorg te realiseren.

1. Eenduidige visie en regie vanuit KNMT

De belangrijkste versneller van digitaliseren is het uitdragen van de opgestelde visie en regie nemen op digitaliseringsvraagstukken. De KNMT helpt hiermee haar leden met de digitale transformatie in de (mondzorg)praktijk.

Over diverse onderwerpen moet regie gevoerd worden vanuit de KNMT, zoals:

- vrijblijvendheid van gegevensuitwisseling;
- bekostiging van digitale transformatie en *mobile health*;
- informatievoorziening richting mondzorgverleners en patiënten;
- diverse juridische onderwerpen (zie ook punt 2 van remmers en bedreigingen).

Regie uit zich onder andere in gesprekken met stakeholders over de opgestelde visie, het uitdragen van de visie, aansluiting bij (inter)nationale ontwikkelingen rondom gegevensuitwisseling en aanpassingen in (praktijk)richtlijnen.

Deze versneller heeft impact op alle digitale ontwikkelingen.

Belangrijkste actiepunten

Patiënt & behandeling

- bespreken vrijblijvendheid voor mondzorgverleners t.b.v. digitalisering
- 'samen kwaliteit van de zorg verbeteren' uitdragen in plaats van registratieverplichtingen (positieve framing)

Bedrijfsvoering

- behoeften vanuit werkveld bespreken met softwareleveranciers en hier afspraken over maken (de randvoorwaarden goed invullen)

IT-landschap & security

- stimuleren van gebruik digitale hulpmiddelen door mondzorgverleners
- hergebruik van digitale oplossingen die in andere sectoren bestaan, dan wel geïnspireerd raken door andere sectoren
- benadrukken nut en noodzaak van goede beveiliging persoonsgegevens en informeren over verantwoordelijkheden

Compliance & wet- en regelgeving

- juridische helderheid bieden (zie ook punt 4 van remmers en bedreigingen)

Digitale ontwikkelingen per thema

Versnellers

De KNMT kan vijf belangrijke versnellers inzetten om de visie op digitalisering in de mondzorg te realiseren.

2. Verbinden van mondzorgverleners

Door op regionaal en landelijk niveau de verbinding tussen mondzorgverleners te verbeteren, leert men van elkaar rondom zorg en digitalisering.

Actieve kennisdeling in de regio dient twee doelen:

- kwaliteit van zorg verbeteren: van elkaar leren op basis van beschikbare (behandel)data, waarmee een stap wordt gezet richting *data driven dentistry*;
- digitale transformatie versnellen: door ervaringen en *best practices* te delen rondom digitalisering, zoals gebruik van nieuwe software voor behandeling en praktijkvoering, hoeven mondzorgverleners niet zelf het wiel opnieuw uit te vinden. Dit versnelt adoptie van nieuwe technologieën in de praktijk.

Door op landelijk niveau regio's met elkaar te verbinden, ontstaat er een nationaal (kennis)netwerk voor zorg en innovatie binnen de mondzorg.

Deze versneller heeft voornamelijk impact op: **1** **2** **3** **4** **8** **11**

Belangrijkste actiepunten

Patiënt & behandeling

- regiobijeenkomsten organiseren gericht op digitaliseringsthema's
- het goede voorbeeld geven op lokaal/regionaal niveau wat betreft digitalisering
- regionaal inzichten bespreken vanuit gestandaardiseerde data (benchmarking) in relatie tot behandelingen
- het samenbrengen van alle regionale inzichten op landelijk niveau

Bedrijfsvoering

- onderzoeken hoe gezamenlijk de zorg in de regio geoptimaliseerd kan worden

Digitale ontwikkelingen per thema

Versnellers

De KNMT kan vijf belangrijke versnellers inzetten om de visie op digitalisering in de mondzorg te realiseren.

3. Toegevoegde waarde digitalisering zichtbaar maken

Het zichtbaar en tastbaar maken van de nut en noodzaak van digitalisering zorgt ervoor dat mondzorgverleners de toegevoegde waarde zien en (h)erkennen. Hiermee verandert de *mindset* van mondzorgverleners en staat men meer open voor innovatie.

Door concreet te maken wat digitalisering oplevert in termen van kwaliteit van zorg, efficiëntie en administratieve lastenverlichting, wordt digitalisering tastbaar voor mondzorgverleners en ontstaat draagvlak. De KNMT kan bijvoorbeeld:

- digitale innovaties omarmen en 'hapklaar' aanbieden aan haar leden voor toepassing in de mondzorgpraktijk;
- (regionale) pilots organiseren met concreet resultaat en praktische richtlijnen;
- demonstraties van nieuwe ontwikkelingen/software geven.

Het is van belang om als uitgangspunt de mondzorgverlener van de toekomst te nemen en de wil voor innovatie aan te wakkeren. De *mindset* van de mondzorgverlener moet veranderd worden naar een innovatieve mindset, waarbij bestaande routines in het handelen en runnen van een praktijk doorbroken moeten worden.

Deze versneller heeft impact op alle digitale ontwikkelingen.

Digitale ontwikkelingen per thema

Belangrijkste actiepunten

Patiënt & behandeling

- mondzorgverleners informeren over mogelijkheden van technologieën
- de wensen (en eisen) van de patiënt en mondzorgverlener inventariseren, zodat digitale oplossingen hierop aansluiten
- vanuit KNMT aandacht voor bewezen goede software ten behoeve van behandeling
- in kaart brengen wat de gezondheidswinst is bij digitale innovatie, zoals goed inzicht hebben in medicatiegegevens (inclusief contextinformatie)

Bedrijfsvoering

- vanuit KNMT aandacht voor bewezen goede software ten behoeve van bedrijfsvoering
- onderzoeken hoe de patiënt meer regie kan krijgen rondom afspraakplanning

Versnellers

De KNMT kan vijf belangrijke versnellers inzetten om de visie op digitalisering in de mondzorg te realiseren.

4. Standaardiseren van data

Het standaardiseren van data binnen de mondzorg is essentieel om stappen te zetten in onderzoek en richting te geven aan gegevensuitwisseling tussen professionals onderling (zowel binnen de mondzorg als met andere zorgverleners) en met de patiënt.

De hoeveelheid data die beschikbaar zijn binnen systemen kan beter benut worden door afspraken te maken over standaardisatie. Dit komt ten goede aan gegevensuitwisseling met andere professionals, patiënten en gebruik van data voor onderzoek en benchmarking. Op landelijk niveau kunnen afspraken gemaakt worden welke basisset van data relevant is. Daarbij kan aangesloten worden bij bestaande basissets in andere zorgsectoren.

Om de gestandaardiseerde informatie uit te kunnen wisselen met andere zorgverleners en professionals, kan als eerste stap het interoperabiliteitsmodel van Nictiz ingevuld worden. Hiermee wordt concreet gemaakt welke afspraken gemaakt moeten worden en welke knelpunten opgelost moeten worden.

Deze versneller heeft voornamelijk impact op: **1 2 5 8 11**

Digitale ontwikkelingen per thema

Belangrijkste actiepunten

Patiënt & behandeling

- draagvlak creëren door samen met mondzorgverleners en leveranciers de basis-set van data uit te werken. Neem hierin ook patiënt-gerapporteerde data mee
- onderzoeken hoe vanuit gestandaardiseerde data automatisch inzichten verkregen kunnen worden en gebenchmarkt kan worden

Bedrijfsvoering

- onderzoeken hoe mondzorgverleners meer inzicht krijgen in eigen handelen d.m.v. dashboarding
- onderzoeken welke processen in de mondzorgpraktijk baat hebben bij standaardiseren en automatiseren van processen

IT-landschap & security

- onderzoek naar toegevoegde waarde van open API's (voor bijvoorbeeld systeemkoppelingen)
- samenwerken met leveranciers om de basis-set van data te implementeren in de systemen

De KNMT kan vijf belangrijke versnellers inzetten om de visie op digitalisering in de mondzorg te realiseren.

5. Eenvoud in keuze en gebruik digitale middelen

Door in te zetten op gebruiksvriendelijkheid van applicaties en mondzorgverleners te ondersteunen met digitale transformatie (waaronder financiering), neemt de adoptie in de praktijk een vlucht.

Binnen de mondzorg zijn tal van digitale oplossingen in gebruik. Door vanuit de KNMT mondzorgverleners te ondersteunen bij het maken van een juiste keuze en implementatie in de (mondzorg)praktijk, bijvoorbeeld door het opstellen van richtlijnen en promoten van instapklare digitale innovaties, worden mondzorgverleners ontlast.

Ook dient de KNMT de gebruiksvriendelijkheid van software onder de aandacht te brengen bij leveranciers, bijvoorbeeld door *single sign on* methoden te laten ondersteunen (op het juiste beveiligingsniveau) en werkbare beveiliging (bijvoorbeeld biometrisch).

Om deze versneller goed in te zetten, is het van belang dat tegelijkertijd de financiering van digitale transformatie (remmer) wordt aangepakt (zie ook volgende pagina).

Deze versneller heeft voornamelijk impact op: **3** **4** **6** **7** **9** **10** **12** **13**

Belangrijkste actiepunten

Patiënt & behandeling

- onderzoek mogelijkheden rondom integratie van (mobiele) apps en bestaande systemen
- onderzoek mogelijkheden voor het ontwikkelen van een mondzorgapp voor de patiënt die geïntegreerd is met de mondzorgpraktijk

Bedrijfsvoering

- focus op gebruiksgemak van applicaties binnen de mondzorgpraktijk, zodat o.a. registratie en inloggen gebruiksvriendelijker wordt

IT-landschap & security

- onderzoek de mogelijkheid tot open licenties voor digitale oplossingen
- bespreek met leveranciers de toenemende vraag naar grote dataopslag, de beveiliging hiervan (in de *cloud*) en de toegankelijkheid voor mondzorgverleners

Compliance & wet- en regelgeving

- bespreek met softwareleveranciers geldende juridische kaders en hoe hier goed invulling aan wordt gegeven (bijvoorbeeld authenticatie en toestemming van patiënt)

Digitale ontwikkelingen per thema

Remmers & bedreigingen

De KNMT heeft vijf belangrijke remmers en bedreigingen geïdentificeerd. Door deze het hoofd te bieden, staan ze niet in de weg om de visie op digitalisering te realiseren.

1. Gebrek aan financiering digitale transformatie

Digitale transformatie binnen de mondzorg kan slecht worden gefinancierd, omdat er in de huidige bekostigingssystematiek/financieringsstructuur geen vergoeding is opgenomen voor inzet van innovatieve technologieën en subsidieregelingen schaars zijn. Dit zet een rem op innovatie en digitalisering, omdat de mondzorgverlener de investering niet (geheel) zelfstandig kan dragen.

Met zorgverzekeraars kan onderzocht worden hoe digitalisering bekostigd kan worden binnen de huidige systematiek, zodat ruimte ontstaat voor investering in digitalisering en kwaliteit van zorg. Gewaakt moet worden dat dit gezien wordt als verhoging van de efficiency van zorg, wat als argument kan dienen voor het verlagen van vergoedingen. Ook kan onderzocht worden of innovatiegelden van zorgverzekeraars ingezet kan worden om digitalisering in de praktijk te brengen en de gehele sector te helpen met geleerde lessen/*best practices* die hieruit volgen.

Met beleidsmakers kan onderzocht worden of subsidie beschikbaar kan komen voor verdere digitalisering van de sector (naast het huidige programma Medicatieoverdracht). Denk hierbij aan een zogenaamde VIPP-regeling (Versnellingsprogramma Informatie-uitwisseling Patiënt en Professional) of innovatiegelden.

2. Juridische onduidelijkheden

Onduidelijkheid over juridische vraagstukken bij mondzorgverleners is een rem op digitale transformatie bij de mondzorgverlener. Deze onduidelijkheden kunnen weggenomen worden door de KNMT.

Op een aantal juridische onderwerpen kan onduidelijkheid weggenomen worden, waaronder:

- verantwoordelijkheid van patiënt en mondzorgverlener met betrekking tot data en dataverlies;
- verantwoordelijkheid van verschillende zorgverleners (hoofdbehandelaar, regiebehandelaar) in het kader van netwerkzorg in relatie tot medische gegevens;
- omgaan met data in relatie tot onderzoek (data governance);
- omgaan met de AVG in relatie tot gegevensuitwisseling en onderzoek. Denk hierbij ook aan een verzoek tot vergetelheid in relatie tot de WGBO en kopie-gegevens die bij andere zorgverleners zijn opgeslagen (doordat deze zijn opgevraagd);
- omgaan met toestemmingen van de patiënt (voor onder andere gegevensuitwisseling en onderzoek);
- minimale basis die op orde moet zijn met betrekking tot privacywetgeving en patiëntrechten.

Remmers & bedreigingen

De KNMT heeft vijf belangrijke remmers en bedreigingen geïdentificeerd. Door deze het hoofd te bieden, staan ze niet in de weg om de visie op digitalisering te realiseren.

3. Wildgroei van aanleverportalen

Binnen de mondzorg is een wildgroei aan portalen en (kwaliteits)registers ontstaan waar een mondzorgverlener gegevens moet opvragen of aanleveren. Deze portalen/registers zijn niet gebruiksvriendelijk en ervaart men als een grote administratieve last, wat de adoptie van nieuwe technologieën remt.

De portalen/registers kennen strikte aanleverspecificaties, die niet altijd aansluiten bij de praktijk, en zijn weinig gebruiksvriendelijk. In extreme gevallen bepaalt een portaal wat wel/niet gedeclareerd kan worden, wat tot frustratie leidt bij mondzorgverleners. Ook staan data van patiënten op verschillende plekken. Deze situatie is onwenselijk en heeft een negatieve impact op adoptie van technologie in de mondzorg. Als oplossing kan toegewerkt worden naar één registratieplatform voor het aanleveren van gegevens voor bijvoorbeeld KVK, AGB-register, ZORG-AB, Vektis en registers.

4. Disruptieve innovaties door commerciële (cosmetische) bedrijven

Commerciële partijen bieden steeds vaker cosmetische behandelingen aan die niet altijd door gecertificeerde behandelaren worden uitgevoerd. Indien de cosmetische (be)handeling niet goed verloopt, wordt de mondzorgverlener geconfronteerd met de gevolgen en problemen van de patiënt. Dit vormt een bedreiging voor de mondzorgverlener.

Het is van belang ontwikkelingen met betrekking tot commerciële (cosmetische) bedrijven goed te volgen vanuit de KNMT. Zo is de KNMT volledig op de hoogte wat er in de mondzorg speelt (rondom digitalisering), zodat regie gevoerd kan worden. Door deze ontwikkelingen te 'omarmen', wat overigens niet automatisch betekent dat ze 'goedgekeurd' worden, kan de KNMT een weloverwogen standpunt innemen en sturen waar mogelijk/nodig.

Remmers & bedreigingen

De KNMT heeft vijf belangrijke remmers en bedreigingen geïdentificeerd. Door deze het hoofd te bieden, staan ze niet in de weg om de visie op digitalisering te realiseren.

5. Veelheid aan leveranciers en *vendor lock-in*

Een mondzorgpraktijk gebruikt verschillende softwarepakketten van verschillende leveranciers. Het juiste softwarepakket kiezen, zonder ondersteuning, is complex. En als eenmaal een softwarepakket is gekozen, bijvoorbeeld een tandartsinformatiesysteem, is overstappen naar een ander softwarepakket complex, tijdrovend en gaat het gepaard met (significante) kosten. In een uiterst geval kan dit ook gepaard gaan met verlies van (patiënt)gegevens wanneer deze zijn opgeslagen op een buitenlandse server en niet in het medisch dossier zijn opgenomen (bijvoorbeeld in geval van digitale behandelplanning middels een buitenlandse app). Hiermee is de mondzorgpraktijk afhankelijk van zijn softwareleverancier (en aangeboden licentievorm). Dit vormt een bedreiging voor innovatie en digitale transformatie.

Om de bedreiging om te zetten in kansen is het van belang een goede relatie op te bouwen tussen de KNMT, softwareleveranciers en mondzorgverleners. Onderwerpen die ten minste besproken moeten worden:

- integratie van systemen binnen mondzorgpraktijken en tussen mondzorgpraktijken en andere zorgaanbieders (lieft via bijvoorbeeld open API's);
- afstemming van vraag en aanbod in het kader van doorontwikkeling van systemen;
- afhankelijkheid van softwareleveranciers.

Een goede relatie met leveranciers biedt mogelijkheden om wensen van patiënten en mondzorgverleners te (laten) realiseren.

A large, light blue graphic on the left side of the slide, consisting of two overlapping triangles pointing towards the right, with a horizontal bar connecting their inner vertices.

2. Visie realiseren

Visie realiseren

Het realiseren van de visie bevat twee belangrijke aspecten. Enerzijds dient het bestuur de visie uit te dragen en belangrijke thema's te bespreken. Anderzijds dient de KNMT haar leden *hands-on* te helpen met digitale transformatie via heldere informatieproducten.

Visie uitdragen en verbinden

Het bestuur van de KNMT wordt geadviseerd in gesprek te gaan met externe stakeholders (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport, Nederlandse Zorgautoriteit, zorgverzekeraars, zorgsectoren en leveranciers) om de opgestelde digitale visie uit te dragen. Het doel is om verbinding te leggen, de gezondheidszorg te 'ontschotten' en de ambities van de mondzorg verder te realiseren.

De gesprekken moeten leiden tot meer erkenning van de mondzorgverlener als belangrijke zorgverlener rondom de patiënt en (financiële) ondersteuning om de sector verder te digitaliseren. Door het contact met softwareleveranciers te verbeteren, kunnen er grotere stappen gezet worden in de digitale transformatie van de mondzorgsector.

Digitalisering op bestuurlijke agenda van KNMT

Het bestuur van de KNMT zal diverse onderwerpen die digitalisering raken moeten bespreken en, indien nodig, een standpunt innemen. Hiermee wordt meer regie genomen op digitale transformatie van de sector en weten mondzorgverleners waar de KNMT voor staat.

Een aantal onderwerpen verdient aandacht van het KNMT-bestuur en vraagt om verdere invulling van de koers. Denk hierbij aan:

- financiering van digitale transformatie binnen de mondzorg;
- aansluiten bij landelijke ontwikkelingen en infrastructuren rondom gegevensuitwisseling (Medicatie Overdracht, MedMij, Twiin, LSP/AORTA) en toestemmingen (Mitz);
- ontwikkelen van een richtlijn voor een standaard dataset (Basisgegevensset Mondzorg);
- aandacht voor digitalisering van de mondzorg binnen de opleiding;
- de (aankomende) Nederlandse Wet Elektronische Gegevensuitwisseling In de Zorg (Wegiz) en het Europese voorstel *European Health Data Space*;
- nieuwe commerciële (cosmetische) ontwikkelingen die een mogelijke bedreiging vormen voor mondzorgverleners;
- regionale en nationale samenwerking binnen de mondzorg ten behoeve van kennisdeling en onderzoek (eventueel herinrichten van bestaande regio's);
- ontwikkelen van een mondzorgapp die geïntegreerd is met de mondzorgpraktijk;
- toegevoegde waarde die KNMT biedt voor haar leden rondom digitale transformatie.

Vanuit de bestuurlijke agenda en visie op digitalisering kunnen werkgroepen gevoed worden om belangrijke onderwerpen uit te werken en te communiceren naar de leden (zie volgende pagina).

Visie realiseren

Het realiseren van de visie bevat twee belangrijke aspecten. Enerzijds dient het bestuur de visie uit te dragen en belangrijke thema's te bespreken. Anderzijds dient de KNMT haar leden *hands-on* te helpen met digitale transformatie via heldere informatieproducten.

Mondzorgverleners helpen met digitale transformatie

De KNMT kan haar leden op een praktische manier helpen met digitale transformatie door informatieproducten te ontwikkelen. Een patiënt- en mondzorgverlenerreis (inclusief interactie met systemen) kan als kapstok dienen.

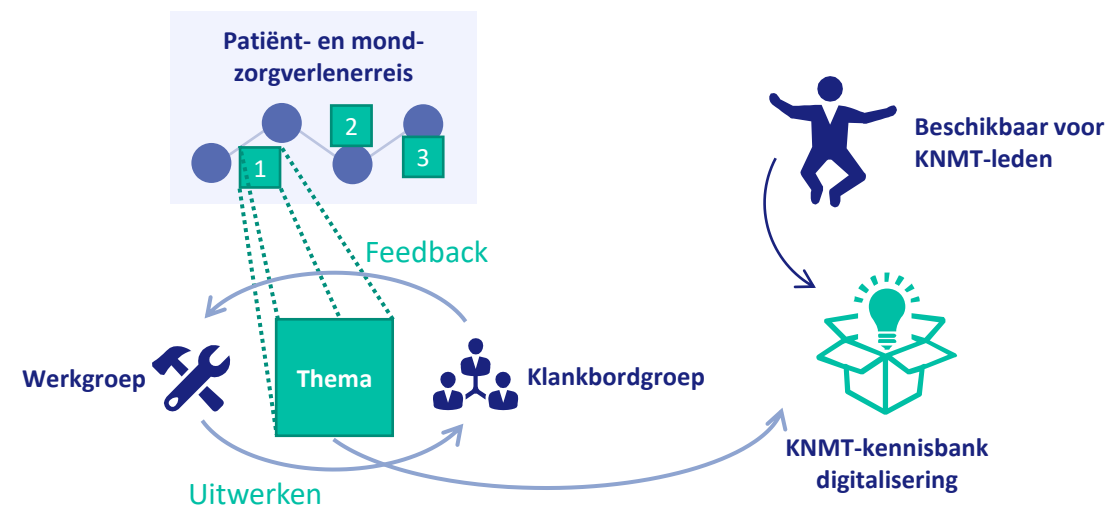
De patiënt- en mondzorgverlenerreis wordt opgesteld met mondzorgverleners. In deze reis komen thema's aan bod die verder uitgewerkt worden in verdiepende informatieproducten (bijvoorbeeld informatiekaarten en animaties). Middels deze informatieproducten kunnen mondzorgverleners zelf aan de slag met digitale transformatie in de praktijk. Belangrijke thema's om verder uit te werken zijn:

- standaardiseren van data en registratie (Basisgegevensset Mondzorg);
- digitale inzage van patiënt in zijn dossier;
- gegevensuitwisseling met (mond)zorgverleners en patiënten;
- concretiseren van toegevoegde waarde van digitalisering voor mondzorgverlener en patiënt;
- inrichten en koppelen van systemen binnen de praktijk en tussen (mond)zorgverleners (eventueel via één mondzorgapp en (data)platform);
- het concept *data driven dentistry*;
- inzet van dashboards en benchmarking;
- verduidelijking van juridische kaders/vraagstukken en hoe deze na te leven;
- hulp bij kiezen van geschikte applicaties/nieuwe technologieën;
- uitwerken governance rondom data voor onderzoek;
- facturatie en *clearing* bij uitbesteden van debiteurbeheer.

Uitwerking van thema's dient tijdloos te zijn, zodat een groeiende kennisbank van digitalisering binnen de mondzorg ontstaat met praktische handvatten voor nieuwe en bestaande leden.

Totstandkoming informatieproducten

Geadviseerd wordt om een werkgroep in te richten vanuit de KNMT om de patiënt- en mondzorgverlenerreis op te stellen inclusief bijbehorende informatieproducten (zie figuur 2). Binnen de reis worden thema's geïdentificeerd die verder uitgewerkt worden door de werkgroep. De werkgroep bestaat uit KNMT-medewerkers en eventueel mondzorgverleners en leveranciers. De producten worden voorgelegd aan een klankbordgroep bestaande uit mondzorgverleners en leveranciers. De informatieproducten worden iteratief ontwikkeld en de finale versie wordt toegevoegd aan de KNMT-kennisbank voor digitalisering. Deze kennisbank is gratis beschikbaar voor KNMT-leden.

Figuur 2. Realiseren van de digitale visie middels het opbouwen van een KNMT-kennisbank voor digitalisering.

KNMT
Postbus 4141
3502 HC Utrecht
www.knmt.nl

www.bdo.nl